

Sygn. akt V KK 24/20

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. K.** ,

uznanego za winnego czynu z art. 207 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. oraz w zw. z art. 197 § 3 pkt. 2 i § 4 k.k. w zw. art. 197 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 28 lutego 2020 r.,

z urzędu, kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 sierpnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...)

zmieniającego w części oraz uchylającego w części wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k., art. 523 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k.

**postanowił:**

- 1. pozostawić kasację obrońcy M. K. bez rozpoznania;**
- 2. zwolnić M. K. od poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...), M. K. został skazany:

- za czyn z art. 207 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. oraz w zw. z art. 197 § 3 pkt 2 i § 4 k.k. w zw. z art. 197 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 25 lat pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku),

- za czyn z art. 207 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 197 § 3 pkt 2 i § 4 k.k. w zw. z art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 12 lat pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku).

W pkt 4 wyroku Sąd Okręgowy połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył wobec M. K. łączną karę 25 lat pozbawienia wolności, zastrzegając, że warunkowe zwolnienie oskarżonego nie może nastąpić wcześniej niż po odbyciu przez niego co najmniej 20 lat orzeczonej kary pozbawienia wolności. Ponadto Sąd ten orzekł wobec M. K. zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę (pkt 7, pkt 8 i 9 wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych wobec M. K. i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania. Sąd II instancji w pkt II ppkt 2 i 5 dokonał zmian opisów czynów przypisanych M. K. (poprzez wpisanie określonych zwrotów i sformułowań). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy (pkt II i III wyroku).

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego „w części dotyczącej tego oskarżonego, w której Sąd Apelacyjny dokonał zmiany wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 grudnia 2018 r. sygn. akt II K (...) oraz co do części utrzymującej w mocy ten ostatni wyrok Sądu Okręgowego w K. w stosunku do M. K. (punkt II podpunkty 2 i 5 oraz punkt III części dyspozytywnej wyroku Sądu Apelacyjnego w (...))”. Skarżący zarzucił rażące naruszenie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 1 – 3 k.p.k. i w konkluzji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do

ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Zarządzeniem upoważnionego sędziego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 października 2019 r., kasacja została przyjęta do rozpoznania na podstawie art. 530 § 1 k.p.k. jako odpowiadająca warunkom formalnym. Do Sądu Najwyższego wpłynęła w dniu 21 stycznia 2020 r.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Regionalnej w G. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja wniesiona przez obrońcę M. K. jest niedopuszczalna z mocy ustawy i, jako wadliwie przyjęta, podlegała pozostawieniu bez rozpoznania.

Zgodnie z przepisem art. 519 k.p.k. kasacja przysługuje tylko od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Jednocześnie przepis art. 523 § 2 k.p.k. stanowi, że kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Sąd Najwyższy podziela pogląd, wielokrotnie wyrażany w orzecznictwie, że prawomocne rozstrzygnięcie o uznaniu winy oskarżonego co do przestępstwa zarzuconego mu w akcie oskarżenia przy braku orzeczenia o karze, nie kończy postępowania w zakresie rozstrzygnięcia co do odpowiedzialności karnej oskarżonego. Orzeczenie takie nie ma zatem waloru „prawomocnego wyroku sądu kończącego postępowanie” w rozumieniu art. 519 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 r., II KK 244/10, OSNKW 2011, z. 5, poz. 46; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2012 r., V KZ 79/11, OSNKW 2012, z. 3, poz. 31; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., III KK 105/16; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., V KK 147/18). Nie sposób również w tym kontekście nie zauważyć treści art. 442 §1 zd. 2 k.p.k., zgodnie z którym uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze albo innym środku nie stoi na przeszkodzie uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania. Jak słusznie przyjmuje się w orzecznictwie, z uwagi na treść tego przepisu wyrok prawomocny co do winy cechuje tzw. prawomocność względna a dopuszczenie wniesienia kasacji od wyroków względnie prawomocnych

stanowiłoby w istocie obejście przepisu art. 523 § 2 i 3 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2013 r., V KK 208/13). W sytuacji prawomocności jedynie rozstrzygnięcia o winie, nie jest przecież możliwa ocena dopuszczalności kasacji przez pryzmat ograniczeń przedmiotowych wskazanych w art. 523 § 2 k.p.k.

W przedmiotowej sprawie Sąd Apelacyjny w (...) w punkcie I wyroku uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych wobec M. K. i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania. W realiach procesowych występujących na dzień przekazania kasacji Sądowi Najwyższemu do rozpoznania, istniało w obrocie prawnym prawomocne rozstrzygnięcie o winie i sprawstwie, przy jednoczesnym braku ostatecznego rozstrzygnięcia w zakresie kary. Wobec tego wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 sierpnia 2019 r., sygn. II AKa (...), nie mógł być zaskarżony kasacją, nie stanowi bowiem prawomocnego wyroku kończącego postępowanie w rozumieniu art. 519 k.p.k.

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k., prezes sądu odwoławczego, do którego wniesiono kasację, powinien odmówić jej przyjęcia m.in. wówczas, gdy jest niedopuszczalna z mocy ustawy (art. 429 § 1 k.p.k.). Z kolei na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania przyjętą kasację, jeżeli nie odpowiada ona kryteriom z art. 530 § 2 k.p.k. Z uwagi na fakt, że kasacja obrońcy M.K. została wadliwie przyjęta, pomimo, że była niedopuszczalna z mocy ustawy, należało na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. orzec o pozostawieniu jej bez rozpoznania.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że skarżący będzie uprawniony do wniesienia kasacji, w której będzie mógł zakwestionować wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 sierpnia 2019 r. w zakresie zawartych w nim rozstrzygnięć dotyczących sprawstwa i winy oskarżonego, ale oczywiście prawo takie będzie mu przysługiwało dopiero po tym, gdy skutek wydania przez sąd odwoławczy wyroku uprawomocni się rozstrzygnięcie co do kary wymierzonej oskarżonemu. To, że ustawodawca nie uregulował sposobu procedowania w sytuacji rozstrzygania o odpowiedzialności karnej oskarżonego w dwóch odrębnych wyrokach (odrębnie co do winy oraz co do kary) nie może powodować

zamknięcia oskarżonemu dostępu do kasacyjnej kontroli prawomocnego orzeczenia o odpowiedzialności karnej. O takim orzeczeniu będzie można mówić dopiero w razie rozstrzygnięcia zarówno kwestii winy, jak i kary w sprawie oskarżonego. Jak zasadnie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 stycznia 2012 r., V KZ 79/11, „w wypadku uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji w zakresie orzeczenia o karze, przy utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku co do winy, rozstrzygnięcie sądu odwoławczego w zakresie winy oskarżonego może być poddane kontroli kasacyjnej dopiero po uprawomocnieniu się wyroku sądu odwoławczego rozstrzygającego co do kary wymierzonej oskarżonemu, albowiem dopiero wówczas spełniony jest warunek wydania wyroku kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.).”

Z uwagi na to, że kasacja nie powinna zostać przyjęta, kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego należało ze względów słuszności obciążyć Skarb Państwa.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak na wstępie.